N°. 63. 1858.

Bredasche Courant.

ZONDAG 8 AUGUSTUS.

Frankrijk.

PARIJS, den 5den Augustus.

Volgens het te Cherburg van overheidswege openbaar gemaakt programma zou Keizer *Napoleon* aldaar Woensdag avond aankomen, en terstond de inwijding van den spoorweg bijwonen. In dat programma wordt ook gezegd dat het verboden is bloemen, bloemruikers, kransen of eenig ander voorwerp op of in het rijtuig des Keizers te werpen of hem petitiën aan te bieden. Op hunne reis in Bretagne zullen de Keizer in de Keizerin ook eenen togt doen naar de kapel der H. Anna te Auray, een stadje op eenigen afstand van Lorient. De bevolking van Bretagne houdt dat heiligdom in hooge eer en doet gedurig bedevaarten derwaarts. Hunne Majesteiten zullen zich op den Napoleonsdag (15 Augustus) daarheen begeven. Toen dit voornemen van den Keizer bekend werd, zegt een schrijven uit Cherbourg, steeg de geestdrift der bevolking van het platte land ten top.

Volgens door den *Moniteur* medegedeelde depêche, hebben de Keizer en de Keizerin gisteren namiddag ten vijf ure hunnen intogt te Cherburg gehouden. De ontvangst was schitterend en de volksmenigte ontelbaar. Des avonds had eene algemeene illuminatie plaats.

Eene andere depêche, heden middag ten twee ure afgezonden, zegt hoe de Keizer op eene toespraak van den maire van Cherburg ten antwoord gaf dat hij zich gelukkig achtte den door *Lodewijk XIV* begonnen arbeid voleindigd te hebben en eene in oorlogstijd met zoo grooten ijver aangevangen haven nu als handelshaven te kunnen inwijden. Het Engelsch eskader, zegt deze depêche verder, is ten zeven ure aangekomen en heden had eene ontmoeting tusschen Hunne Majesteiten plaats. Koningin *Victoria* is aan wal gestapt en heeft de [illegible] tot bijwoning van een dejeuner, aangenomen.

— Een Keizerlijk besluit, door den *Moniteur* bekend gemaakt, beveelt, dat het openbaar onderwijs en de eerediensten in Algerie voortaan zullen behooren tot het bestuur van prins *Napoleon*, minister van Algerie en koloniën.

— Ofschoon Keizer *Napoleon* niet wilde, dat het huis *van Orleans* landgoederen in Frankrijk bezat, heeft hij de huwelijksjaarwedde aan de thans overleden hertogin *van Orleans* steeds doen uitbetalen. Men berigt echter, dat hare kinderen niet verder eenige toelage uit de Fransche schatkist zullen erlangen.

— Het Hof van Assises van de Ain heeft, in zijne zitting van 29 Julij, zekeren *Joseph Billon* ter dood veroordeeld, die den 29 Mei laatstleden zijnen 62jarigen vader onder de volgende verschrikkelijke omstandigheden vermoord had: Terwijl deze laatste met het rooijen van aardappelen bezig was zag hij zijnen zoon, van een hooivork en een bijl voorzien, op hem afkomen en hoorde zich door hem toeroepen: «Ik wil u vermoorden.» Bijna in hetzelfde oogenblik stak de zoon met de hooivork naar hem, maar de vader wendde dien af. Toen wierp de booswicht de hooivork weg en bragt den ongelukkige niet minder dan zestien houwen met de bijl toe, zes van welke den dood ten gevolge moesten hebben. De moordenaar ging vervolgens op de vlugt, maar werd weldra gegrepen en aan de justitie overgeleverd. De vader leefde nog even lang genoeg om zijne verklaring wegens het gebeurde af te leggen.

— Het *Journal de Constantinople* berigt, dat de Russische staatsraad *Sebastianof* ten tweeden male op den berg Athos (in Rumelie) gekomen is, om aldaar in de [illegible] van het oude kloostergestigt nasporingen tot verrijking van wetenschap, inzonderheid van de geschiedenis der volken van den Slavischen volksstam, te doen. Door middel van den daguerreotype verschaft hij zich getrouwe afbeeldingen van de aldaar bewaarde handschriften; zoo heeft hij zich reeds vele oude Evangelien, charters, bullen enz. in de Slavische, de Grieksche en de Georgische taal toegeëigend. Een Fransch schilder, die hem vergezelt, maakt afteekeningen van de tafereelen die op de muren der kapellen geschilderd zijn.

Het genoemde blad voegt er bij, dat het voorbeeld van den heer *Sebastianof* navolgers gevonden heeft, en dat ook reeds anderen op den berg Athos gekomen zijn, om er photographische afbeeldingen te vervaardigen.

— De paketboot van Konstantinopel is te Marseille gearriveerd. Volgens de *Presse d'Orient* waren uit Bosnie slechte tijdingen ontvangen; men duchtte daar een algemeenen opstand tegen de Christenen. Het *Journal de Constantinople* zegt dat twee [illegible] naar die pro-

[illegible] afgezonden zijn. Ook is een bataillon naar [illegible] afgezonden, wel[illegible]

[illegible] vergen willen. De strengste gezondheidsmaatregelen zijn ten opzigte van alles wat van Tripoli en uit Egypte komt genomen. Alle schepen moeten zich bij de Dardanellen ophouden, om aldaar eene visitatie te ondergaan. Aan de forten is bevel gegeven het geschut op die schepen te lossen welke weigeren mogten zich aan deze formaliteiten te onderwerpen. — Berigten van Candia zeggen dat drie honderd gewapende Turken aldaar eene reactie hadden willen bewerkstelligen, maar door de aankomst des Ministers van politie daarvan teruggehouden zijn. — Door den pacha van Jeruzalem, die zich in aller ijl naar Gaza begeven heeft, is het vermoorden en uitplunderen van die stad nog in tijds belet. Er heerschte gebrek aan troepen.

Duitschland.

FRANKFORT, den 4den Augustus.

Het Weener regeringsblad berigt dat de Keizer bij besluit van 20 Julij bevolen heeft de wallen van alle steden in Lombardije en het Venetiaansche, welke geene vestingen zijn, te slechten.

»Dit besluit,» zegt een bijzonder schrijven uit Weenen, [illegible] baar van gering belang, verdient toch [illegible] te worden. Gelijk de Keizer op den eersten dag dezes jaars zijne [illegible] residentie en hoofdstad uit de rij der versterkte plaatsen geschrapt heeft, zoo wil hij nu dat ook in het geheele Lombardo-Venetiaansche Koningrijk de muren en wallen van alle plaatsen, die niet bestemd zijn om als vestingen des rijks te dienen, zullen worden afgebroken. Tot nu toe konden Milano-Vicenza en Treviso even [illegible] dienen als Peschiera, Mantua en [illegible] geene andere versterkte wapenplaatsen meer dan Mantua, Verone en Peschiera. Blijkbaar is dit een sprekend bewijs van het vertrouwen, dat de Keizer op zijne Italiaansche onderdanen stelt.

— Uit St. Goar wordt het volgend ijzingwekkend en aandoenlijk voorval gemeld: Eene vrouw uit den beschaafden stand, door de ruwheid van haren aan den drank verslaafden echtgenoot tot vertwijfeling gebragt, stortte zich met haar eenig kind, een meisje van negen jaren, hetwelk zij aan haar lijf had vastgebonden, tegenover de Lurley in den Rijn, maar werd gelukkig door haar kleed een tijd lang boven water gehouden. Op het geschreeuw van het kind ijlde een arbeider, met een stang voorzien, toe, die, in weerwil van het herhaald gejammer der moeder: »O! laat mij begaan! laat mij begaan!» door de kleine gegrepen werd, waarna het gelukte de beide slagtoffers op den oever te slepen.

Engeland.

LONDEN, den 5den Augustus.

H. M. en de Prins Gemaal hebben Osborne gisteren middag ten twaalf ure verlaten, om den Keizer der Franschen te Cherburg een bezoek te gaan brengen. Het Koningsjagt *Victoria and Albert*, door het schip *Royal Albert* vergezeld, is ten zes ure de haven van Cherburg binnengeloopen, nagenoeg gelijktijdig met de aankomst van den Keizer en Keizerin der Franschen aldaar. De geheele Fransche vloot en de forten hebben de Koningin begroet, aan welke de Keizer der Franschen ten acht ure een bezoek is gaan afleggen. Een groot aantal Engelsche schepen en jagten is te Cherburg gearriveerd.

— Maandag avond is in de bureaux en werkplaatsen van het dagblad *Sun* een brand uitgebarsten, die een groot gedeelte daarvan, benevens eene aanzienlijke menigte letters, boeken en papieren, vernield heeft. De heer *Mindo Young*, eigenaar van het dagblad, en verscheiden andere personen, hebben het leven geborgen, maar de heer *Young* is vrij ernstig bezeerd. Door het welwillend aanbod der eigenaars van de *Morning Post* heeft de uitgave van de *Sun* voortgezet kunnen worden, en in het eerste op die wijze verspreid nommer wordt gezegd: «Men ducht dat deze ramp niet uitsluitend aan een bloot toeval te wijten is, maar dienaangaande kunnen wij voor het oogenblik in geenerlei bijzonderheden treden.»

— De Engelsche ingenieur *Stephenson* heeft zich genoopt gevoeld om zijn ongunstig oordeel over het plan tot doorgraving der landengte van Suez, hetwelk in het Parlement door de ministers herhaaldelijk is ingeroepen, openlijk tegen de bedenkingen van deskundigen te verdedigen. Hij heeft te dien einde een schrijven in de *Times* van den 3den dezer doen opnemen, hetwelk aldus besluit: »Ik heb niets tegen een kanaal voor zeeschepen door de landengte van Suez. Kon ik dat werk uit het

oogpunt des handels als voordeelig beschouwen, dan zou niemand eerder dan ik zijnen tijd, zijn geld en zijne ervaring daaraan wijden. Maar na naauwkeurig onderzoek kwam ik tot de overtuiging, dat het plan geene ernstige behartiging verdiende, en daarom weigerde ik hetzelve te ondersteunen.

» Gaarne zou ik een vaarwater, zoo als de Dardanellen of de Bosporus zien loopen door de landengte die de Roode Zee van de Middellandsche Zee scheidt; maar ik weet, dat het onmogelijk is zulk een vaarwater daar te stellen, en dat men, ook wanneer daaraan tijd en menschenlevens en geld zonder mate worden te koste gelegd, niets anders van uitwerken dan de daarstelling van eenen stilstaanden waterplas tusschen twee zeeën die nagenoeg geene wisseling van getijde hebben, eenen waterplas die onder alle omstandigheden voor groote schepen ontoegankelijk zou zijn en waarvan dan alleen door kleine schepen gebruik gemaakt zou kunnen worden, wanneer zij niet door de heerschende winden belet werden er in of uit te varen. Ik geloof dat het plan nooit slagen, maar op verarming der ondernemers uitloopen zou; en daarom mag ik niet zwijgen terwijl men de kapitalisten tracht over te halen om hun geld te verkwisten aan eene dwaze speculatie, die nooit de kosten kan goed maken."

Door de Londensche dagbladen van eergisteren wordt als gerucht medegedeeld dat *Nana-Sahib*, de bloeddorstige aanvoerder van muiters in Indie, eindelijk in de handen der Engelschen gevallen is. In eenen particulieren brief uit Calcutta van 17 Junij jl., bij eenen hooggeplaatsten persoon in Engeland ontvangen en door hem in de dagbladen ter kennis des publieks gebragt, wordt dat stellig berigt. *Nana-Sahib* zou door zijne aanhangers aan de Engelschen overgeleverd zijn.

Belgie.

BRUSSEL, den 6den Augustus.

De Belgische Kamer van Vertegenwoordigers is eergisteren, den 4den, tot eene stemming over de voordragt des gouvernements ter versterking van Antwerpen gekomen. De eerste paragraaf van art. 1 van het ontwerp van wet tot uitvoering van een aantal openbare werken van militairen en anderen aard is met eene niet groote meerderheid verworpen; 53 leden stemden en, 39 voor, terwijl 9 leden zich buiten stemming hielden. Deze stemming treft het geheele wetsontwerp, daar het in het oog der regering een ondeelbaar geheel uitmaakt, gelijk door de ministers nog in de zitting van den 3den dezer nadrukkelijk verklaard was. Ook is er sprake van eene geheele of gedeeltelijke kabinets-verandering.

Z. M. is Woensdag van Laeken herwaarts gekomen, om den Ministerraad te presideren. Gisteren namiddag ten half drie ure hield de Kamer der Representanten eene openbare zitting, na de opening van welke de Minister van binnenlandsche zaken het spreekgestoelte beklom en de vergadering twee Koninklijke besluiten mededeelde, bij het eerste van welke het wetsontwerp, op de uitvoering van verschillende openbare werken betrekkelijk, wordt ingetrokken, terwijl bij het tweede de Wetgevende zitting van 1857—1858 gesloten wordt. Na de voorlezing van deze beide besluiten ging de vergadering, onder het geroep van *leve de Koning!* uiteen.

De voornaamste ministeriele bladen laten zich over de gevolgen van de verwerping der gewigtige voordragt nog niet bepaaldelijk uit. De Brusselsche *Observateur* zegt: »Zoo is een gewigtig vraagstuk van nationaal belang beslecht door eene meerderheid die uit bestanddeelen van verschillende politieke kleur bestaat. Innig bedroeft ons die beslechting. In het belang des vaderlands wenschen wij, dat er nooit omstandigheden komen, waarin men met het oog op onze nationale onafhankelijkheid berouw over die stemming zou gevoelen."

De Brusselsche *Indépendance* zegt: »Alzoo heeft het Belgische parlement, formeel en opzettelijk geroepen zijnde om zijn gevoelen over het groote vraagstuk van de nationale verdediging te doen kennen, hetzelve beslist door te verklaren, dat er niets gedaan moest worden om het land te behoeden tegen de gevaren van allerlei aard, waaraan het in zekere omstandigheden zou bloot staan; eenen anderen zin toch kunnen wij niet vinden in de negative beslissing, genomen omtrent een wetsontwerp hetwelk de vrucht van grondig en volledig onderzoek was, hetwelk met groote zorgvuldigheid was uitgewerkt, een afdoend plan zonder nadeelige kansen bevatte, en buitendien uitdrukkelijk onder het schild der ministeriele verantwoordelijkheid gesteld was. In de plaats dezer voordragt is door de Kamer niets anders gesteld, niets anders voorgeslagen; zij heeft enkel en eenvoudig verklaard dat zij er niet mede gediend was. Trouwens, daartoe had zij het regt, en wij nemen niet kwalijk dat zij van haar regt gebruikt heeft gemaakt. Doch voortaan heeft het gouvernement van zijnen kant het regt om zijne taak, wat betreft den pligt om voor 's lands veiligheid te waken, vervuld te achten. De verantwoordelijkheid is verplaatst: zij rust voortaan op de volksvertegenwoordiging. De Kamer van Vertegenwoordigers heeft niet geschroomd die verantwoordelijkheid op zich te nemen: men behoort den ganschen last dan ook op haar te laten neerkomen."

Uit het slot van het voorstaande artikel meent men te kunnen opmaken dat het ministerie voornemens is de aangelegenheid der versterking van Antwerpen nu te laten rusten en geene nadere voordragt tot vervanging der verworpene in te dienen.

Vervolgens gaat de *Indépendance* de lijst der voor- en der tegenstemmenden na, en komt tot de gevolgtrekking, dat de voordragt des gouvernements schipbreuk heeft geleden op eene vereeniging van partijzucht en van plaatselijk eigenbelang, daar de afgevaardigden van Antwerpen en de geheele regter zijde, behalve de heeren *de Decker* en *Vilain XIV*, tegen het wets-ontwerp hebben gestemd met eenige leden van de liberale of ministeriele partij.

— Het *Journal d'Anvers* deelt het volgende mede aangaande het beursgebouw dat te Antwerpen door brand vernield is:

» Het is niet meer, dat gedenkteeken, de roem onzer stad. Gisteren nog was het een voorwerp der algemeene bewondering; de vreemdeling uit alle werelddeelen kwam zijne bouworde, eenig in hare soort, bewonderen; heden is het niet meer dan een puinhoop.

» Het bestuur had alle zorg voor zijne versiering gedragen; het had het overdekt met een glazen dak en met een ijzeren koepel, welks stoute inrigting den aanschouwer zelfs schrik aanjoeg. Thans is alles ingestort om niet meer te verrijzen.

» Gisteren een half uur vóór middernacht vermoedde nog niemand de ramp, die ons treffen moest. De burgers keerden rustig huiswaarts over het plein van het gebouw, alwaar niet het minste rookwolkje het ongeluk voorspelde; kort vóór middernacht stond het in laaije vlam en het ijzeren dak stortte met een schrikwekkend geraas in.

» Er was oogenblikkelijk eene groote menigte op de been; sommigen kwamen uit de koffijhuizen of societeiten, waar zij den avond hadden doorgebragt, anderen werden uit hunnen eersten slaap gewekt en meenden nog, dat hetgeen wezenlijk gebeurde slechts een droom was. Allen beschouwden met schrik de hoog opstijgende vlammen, die met eene treurige schoonheid het kunstig snijwerk van den gothischen tempel des handels deden uitkomen.

» De brand wierp wijd en zijd een akeligen gloed af, en kleurde de daken der huizen en den statigen toren der kathedraal met een vurig rood. De toren stond daar, als een geest, die zijne bevelen aan het vernielend element gaf.

» Men weet tot nog toe niet, aan welke oorzaak de brand moet toegeschreven worden. Men veronderstelt dat een lek in eene gaspijp was, die vlam gevat heeft aan een bek, welken men gewoonlijk des nachts aangestoken hield. Wat er van zij, de brand nam met eene zoo verbazende snelheid toe, dat alvorens de pompiers ter plaatse waren gekomen, al de gaanderijen in laaije vlam stonden en spoedig geheel vernield werden.

» Men zal zich een denkbeeld kunnen maken van den angst der bewoners van de talrijke huizen, welke aan de Beurs belenden en daarmede als het ware slechts één gebouw uitmaken, evenzeer zal men zich een denkbeeld kunnen maken van de pogingen, die aangewend moesten worden, om ze tegen de vernieling te beschermen, en wat den moedigen arbeid der pompiers, der militairen en der burgers nog moeijelijker maakte, was, dat de meeste omliggende huizen, ten gevolge der geheerscht hebbende droogte, gebrek aan water hadden. Men moest het van verre halen, voerde het in groote tonnen uit de Schelde aan. Eindelijk, na een onbegrijpelijken arbeid van drie uren, was men den brand nagenoeg meester.

» Heden ochtend omringde eene ontelbare menigte de plaats des ongeluks en beschouwde met zigtbare smart die droevige puinhoopen van een der schoonste gedenkteekenen van onze stad.

— Eene geschiedkundige schets van het vernielde gebouw, vindt alhier eene natuurlijke plaats.

Op den 18 Julij 1531 werden te Antwerpen de werkzaamheden aangevangen tot den aanleg van het prachtige beursgebouw, hetwelk reeds het volgend jaar voltooid was.

Het terrein, waarop dit meesterstuk van bouwkunde werd opgerigt, droeg toen den naam van *het Hof ter List*, en behoorde, althans voor een gedeelte, aan de familie *van der Beurze*, te Brugge, van welke het gebouw in laatstgenoemde stad den naam van *Beurs* verkreeg, die naderhand door geheel Europa aan deze soort van gebouwen gegeven werd.

De kosten van het werk bedroegen, naar men zegt, 300,000 gouden kroonen.

Sommige kronijkschrijvers melden, dat de kolommen der galerijen oorspronkelijk bestemd waren geweest voor het klooster der abtdij St. Bernard. Dat dit evenwel eene dwaling is, kan genoegzaam bewezen worden uit de gebeeldhouwde wapenfiguren op de kolommen zelve, die o. a. de Antwerpsche rozen, het stedelijk wapen, de Spaansche kroon, het Brabantsche wapenschild, enz. voorstellen.

In 1537 kwam te Antwerpen zekere *Richard Greham*, op wien de aanleg van het gebouw zulk een hoogst gunstigen indruk maakte, dat hij er eene teekening van liet vervaardigen, die hij naar het Engelsch gouvernement zond, en welk plan tot model werd genomen voor de Beurs te Londen, die in 1566, door den Antwerpenaar *Hendrickx*, volgens sommigen onder leiding van Sir *Thomas Grassan*, werd opgerigt.

De beroemde Italiaansche historiograaph *Guicciardini*, die in het midden der 16de eeuw de voornaamste Nederlandsche steden bezocht, noemde de Antwerpsche Beurs het prachtigste bouwstuk, hetwelk toen in dat genre bestond en schreef o. a.: »Dit gebouw met zijne twee torens en twee klokken is zoo prachtig en tevens tot eene plaats van bijeenkomst voor kooplieden zoo gemakkelijk ingerigt, dat het ten opzigte der beveiliging tegen rijtuigen, paarden en andere ongemakken zijne weerga niet heeft. Het is omringd door schoone galerijen en heeft vier groote deuren. Boven de galerijen zijn groote huizen parallel aangebouwd, die eene rij van winkels vormen, bekend onder den naam van het *Schilderij-pand*, omdat er alle soorten van schilderstukken te koop zijn."

Zoo als *Guicciardini* het gebouw beschrijft, is het eene reeks van jaren gebleven. Wat de localen boven de galerijen betreft, die hij met den naam van »*huizen*" specificeert, en die werkelijk tot het genoemde doel waren ingerigt, deze kregen later bij het verval der Vlaamsche school, eene andere bestemming. Terwijl eenige dier localiteiten, vooral tijdens de jaarmarkten, tot magazijnen dienden, werden andere door de rederijkerskamer *de Violieren*, gebezigd tot het houden harer vergaderingen en het geven van voorstellingen; terwijl zij later ten behoeve der Akademie van Schoone

Kunsten tot leerzalen werden ingerigt, en thans, gelijk algemeen bekend is, uitsluitend aan de belangen des handels waren gewijd.

Den 24 Februarij 1583, ontstond er, des avonds te 9 ure, in de Beurs een brand, die binnen weinige oogenblikken zoo hevig toenam, dat het gebouw weldra aan de vier hoeken aangetast en het geheele dakwerk vernield was. Onder het bestuur van de burgemeesters *Philippus van Schoonhoven* en *Peter van Aelst* was de schade evenwel nog voor het einde des jaars geheel hersteld.

Er zijn aan het gebouw onderscheidene historische herinneringen verbonden. De koninklijke Akademie, in 1664 door *David Teniers* in dezelfde zalen gegrondvest, bleef daar tot 1811 in wezen. In het Museum ziet men nog de meeste stukken der Vlaamsche school, die in het beursgebouw aan de plafonds der zalen prijkten, toen de broederschap van St. Lucas er haren zetel had gevestigd. Ook de Oostendsche Indische compagnie had er hare lokalen, die zij tot bureaux bezigde, terwijl eindelijk als historische bijdrage nog kan worden gemeld, dat door den Antwerpschen handelstand in de locaten van het beursgebouw, in 1804 aan *Napoleon I*, toenmaals consul en zijne gemalin *Josephine* een feestmaal werd aangeboden. Van de verfraaijingen en verbeteringen in de laatste jaren aangebragt, behoeft hierbij zeker geene nadere melding gemaakt te worden. Daartoe zijn deze te algemeen bekend; ieder weet dat de beurs van Antwerpen met regt een der meest oorspronkelijke en der merkwaardigste gebouwen was, waarop Belgie zich kon beroemen.

Nederlanden.

BREDA, den 7den Augustus.

Zijne Majesteit heeft bij besluiten van den 2den Augustus 1858, no. 74 en 75, goedgevonden, te benoemen: bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 3de klasse de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen: *J. Leon*, *O. van Wicheren*, *K. J. van Duyl*, *J. M. H. G. Theunissen*, *B. M. H. A. van den Goorbergh*, *J. G. Bruns*, *J. B. Dumont*, *B. van Lier*, *P. H. Thijs*, *L. M. Bachelier* en jhr. *Y. G. de Rotte*;

bij het personeel van de geneeskundige dienst in Oost-Indie, tot officier van gezondheid der 3de klasse, de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen: *J. A. Einthoven*, *L. C. A. Rombach*, *F. W. M. Hoogenstraaten*, *H. M. Bebel*, *H. Blankmeyer*, *H. van Lokhorst*, *H. J. Wefers Bettink*, *J. F. L. C. Arendsen de Wolff*, *C. Mioulet*, *H. C. van Eyk van Voorthuysen*, *L. J. de Witte*, *A. C. de Wilde*, *A. C. Hoogeveen*, *A. J. Boers*, *C. J. A. van der Velde* en *R. Numans*.

Dezer dagen is gemeld, dat de Regering in nader overleg was getreden met de heeren *Reuchlin* en *Sloet* over de concessie van een spoorweg van Arnhem naar Zutphen, met zijlijnen in de rigting van Hannover over Enschedé en naar Harlingen, over verschillende IJsselsteden. Naar men thans verzekert moet de Regering voornemens zijn eene voordragt van wet aan te bieden op grond van die bepalingen der lijnen aan de oost- en noordzij des Rijks. Dezelfde voordragt zou ook eene andere belangrijke lijn omvatten, namelijk die van Rotterdam naar Maastricht. Volgens den *Courrier de la Meuse* zou de Regering geneigd zijn, wat laatstgemelde lijn betreft, voor te stellen het verleenen van subsidie aan de rigting over Dordrecht, Moerdijk, Breda, Tilburg, met zijtak, naar 's Hertogenbosch over Eindhoven, Weert, Roermond, Sittard. Wanneer de toestand der schatkist het zoude veroorlooven, dan zoude zij nieuwe subsidiën voorbehouden om Vlissingen aan die lijn te verbinden. In het algemeen zouden, volgens genoemd blad, de subsidiën en de hulp, welke de Regering ten behoeve der spoorwegen voornemens zou zijn aan de Kamers voor te slaan, wel geschikt wezen om de concessionarissen krachtig te ondersteunen.

De maatschappijen *Bredius* c. s. en *Suermondt* c. s., die concessiën voor de zuiderlijn gevraagd hebben, zijn door den minister van Binnenlandsche Zaken uitgenoodigd in overleg te treden en elkander te verstaan, om de zaak spoedig haar beslag te doen erlangen, en de Minister heeft den Commissaris des Konings in Limburg kennis gegeven, dat de Regering welhaast, onder de leiding van den hoofd-inspecteur *van der Kun*, de opneming zou doen bewerkstelligen van een spoorweg in de rigting van Rotterdam naar Maastricht, in opgemelde rigting. Men meldt verder, dat de stad Dordrecht buiten de subsidiën van Regeringswege nog eene aanzienlijke som veil heeft tot ondersteuning van de maatschappij *Bredius* c. s. en dat het huis *Rothschild* van Parijs de gelden aan die maatschappij zou verstrekken, indien zij door de regering ondersteund werd.

Uit alle berigten te zamen genomen kan men opmaken, dat de zaak der spoorwegen in de jongste dagen een belangrijken stap voorwaarts gedaan heeft, en het is te hopen, dat het onderling overleg van verschillende commissiën en dat met de Regering, alsmede de opnemingen op verschillende punten, deze hoogst gewigtige zaak spoedig tot een gewenscht einde zullen brengen.

— Uit Wiesbaden wordt dd. 4 dezer gemeld dat de Hertog van Nassau den volgenden dag van zijne buitenlandsche reis was teruggekeerd en onmiddellijk een bezoek aan Z. M. den Koning der Nederlanden had gebragt. Z. M. had vervolgens graaf *Thum-Hohenheim*, luitenant-generaal in Oostenrijkschen dienst, en baron *von Bismarck*, Pruissisch gezant bij den Bond, ten gehoore ontvangen. Ll. Zondag had Z. M., vergezeld van zijn gevolg, een tegenbezoek bij den Hertog van Nassau afgelegd.

Reeds eenige dagen geleden werd door de Belgische bladen het gerucht verbreid dat Z. M. onze geëerbiedigde Koning het voornemen voeden zou om, nadat Z. K. H. de Prins van Oranje zijne meerderjarigheid bereikt zal hebben, ten behoeve van dezen afstand van de Kroon te doen. Men kent volstrekt geen grond waarop dit gerucht zou steunen.

Uit 's Gravenhage wordt dan ook reeds nader verzekerd, dat de geruchten, in buitenlandsche dagbladen verspreid en door sommige binnenlandsche bladen overgenomen, betrekkelijk het voornemen des Konings, om afstand te doen van den Troon, om herwaarts niet terug te keeren, enz., ten eenemale ongegrond en uit de lucht gegrepen zijn. De Koning wordt omstreeks den 20sten dezer te 's Hage terugverwacht.

— Aan Z. Exc. den heer commissaris des Konings in dit gewest is door den heer minister van binnenlandsche zaken kennis gegeven, dat de hoofdingenieur *van der Kun* in last heeft een onderzoek in te stellen omtrent den geprojecteerden spoorweg in de rigting van Rotterdam, Tilburg, 's Hertogenbosch, Eindhoven, Roermond tot naar Maastricht. Daar dit onderzoek tot plaatselijke opnemingen leiden zal, wordt Z. Exc. uitgenoodigd, genoemden hoofdingenieur, daarin, voor zoo veel noodig, de behulpzame hand te bieden.

— Wij vernemen, dat de heer Mr. *H. J. van Swieten*, lid van de provinciale staten van Noordbrabant, zitting hebbende voor het district Bergen-op-Zoom, als zoodanig zijn ontslag heeft genomen en dat de verkiezing van een lid der provinciale staten in het district Bergen-op-Zoom, ter vervulling der plaats, opengevallen ten gevolge van het door Mr. *van Swieten* genomen ontslag, zal geschieden op Dingsdag den 24 Augustus e. k.

— Ll. Dingsdag avond is te 's Bosch aangekomen en op den Papenbril gekazerneerd het 1ste gedeelte van het depot van discipline, bestaande uit 3 officieren, 5 onder-officieren, 8 korporaals en 90 manschappen, onder kommando van den kapitein *Kessels*, komende van Medemblik. Donderdag zou het 2de gedeelte onder bevel van den Kolonel *Pfeiffer* arriveren.

— Ll. Dingsdag is te 's Bosch de raad van oorlog vergaderd geweest, ten einde te overwegen of de luitenant *de W.*, aldaar in garnizoen, nog waardig is den degen te voeren. Naar men zegt, heeft gemelde raad dit in een ontkennenden zin beantwoord.

— De laatste zitdag of finale verkoop van het zoo gunstig bekend en vermaarde kasteel of heerlijkheid *Burgst*, gemeente 's Prinsenhage, heeft ll. Woensdag namiddag ten overstaan van den Notaris Mr. *J. de Roy*, in het Koffijhuis den *Posthoorn* te 's Prinsenhage plaats gehad. De heerlijkheid werd gekocht door den Heer baron *van Boetzelaer*, grondeigenaar wonende te Ghaam, voor eene somme van ƒ 51,000.

— Op den 23, 24 en 25 dezer zal in de Bibliotheek van het regement grenadiers en jagers te 's Hage examen worden afgenomen, van eenige onder-officieren van de korpsen van het leger, voor de betrekking van 2den luitenant-kwartiermeester en administrateur van kleeding en wapening. Gemeld examen zal plaats hebben onder de leiding van den intendant der 1ste klasse *Hardenbergh*, chef van het bureau der militaire administratie bij het departement van oorlog. Tot leden zullen bij dat examen worden toegevoegd de ... intendant 2de klasse ..., ... de 1ste militaire administratie-directie, 1ste kapit. kwartiermeester *Knibbeler*, van het 1ste regem. dragonders, en 1ste kapitein *Weymar Schultz*, van het regement grenadiers en jagers.

— De heeren *A. Pleysier* en *M. Calisch*, kunstschilders te Amsterdam, zijn door H. M. de Koningin van Spanje benoemd tot ridders der orde van *Karel III*. De Madridsche Courant van 17 Julij ll. maakt loffelijke melding van de beide kunstvoortbrengselen der bovengenoemde heeren, welke namens hen door den Nederlandschen gezant, den baron *van Grovestins* aan H. M. de Koningin van Spanje ten geschenke waren aangeboden en door H. D. met bijzondere belangstelling werden aangenomen. De schilderij van den heer *A. Pleysier* stelt voor een storm op de Zuiderzee, nabij de Hollandsche kust, en die van den heer *M. Calisch*, *Illusie*, zijnde eene jeugdige vrouw die van het bal terugkomende, zich van hare sieraden ontdoet.

— In de laatste acht maanden zijn te Genemuiden, een stadje dat eene bevolking van ongeveer 2000 zielen heeft, 352 personen door de kinderziekte aangetast.

— Dat men in de provincie Friesland op het gebied der werktuigkunde niet stilstaat, blijkt uit den dezer dagen door den heer *W. Jansen*, horlogiemaker te Franeker, uitgevonden regulateur van eene geheel nieuwe constructie, waardoor in den gang van pendules, slag- en speelwerken eene belangrijke verbetering zal kunnen verkregen worden. Dit schijnbaar nietige doch zeer kunstig uitgedachte werktuig, dat zonder bezwaar en met betrekkelijk geringe kosten op genoemde uurwerken kan worden toegepast, beheerscht volkomen hunnen gang, zoo zelfs dat bij proefneming met een vijf maal verdubbeld gewigt, waardoor bij gewone uurwerken eene versnelling van 40 tot 160 slagen per minuut veroorzaakt zou worden, met de toepassing van het werktuig geene de minste versnelling werd waargenomen.

— De *Staatscourant* behelsde gisteren het volgend belangrijk berigt: „Volgens nieuw van wege de Internationale Telegraafmaatschappij ontvangen mededeeling, is de Atlantische kabel met goed gevolg gelegd, en worden heden berigten gewisseld tusschen de Oude en Nieuwe wereld."

BURGERLIJKE STAND te BREDA.

GEBOORTEN.

Van 1 Aug. tot en met 7 Aug. 1858, 3 mann. 1 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 1 Aug. tot en met 7 Aug. 1858, 3 Huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 1 Aug. tot en met 7 Aug. 1858, 1 mann. 2 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 6. Augustus.

TARWE alleen verkocht: 135 ℔ roode Zweedsche ƒ 325 bij partij; 132 ℔ mindere dito ƒ 296.

ROGGE in een doen: 118 ℔ Petersb. ƒ 190; 126 ℔ Pruiss. ƒ 208; 116 ℔ Petersb. ƒ 187.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD prijshoudend; oud Fransch 70 P. vl.; in veiling N. Elve Rubs ƒ 438; op 9/v. Olie te leveren dadelijk en Sept. 83 1/2 P. vl., in Oct. 84 P. vl., Nov. 84 1/2 P. vl.

LIJNZAAD een doen: 105, 106 ℔ Arch. ƒ 330; 109, 110 ℔ Calcutta ƒ 380; 109, 110 ℔ Taganrok ƒ 332 1/2.

RAAPOLIE met weinig variatie: op 6/w. ƒ 47 1/4, vlieg. ƒ 46 1/4, 1 Sept. ƒ 46 3/4 à 46, 1 Oct. ƒ 47 à 46 1/2; 1 Nov. ƒ 47 1/4 à ƒ 46 3/4, 1 Dec. ƒ 47 1/4 à 47.

LIJNOLIE onveranderd: op 6/w. ƒ 37, vlieg. ƒ 35 3/4; 1 Sept. ƒ 35 3/4 à 1/2; 1 Oct. ƒ 36 1/4 à 36, 1 Nov. ƒ 36 1/2, 1 Dec. ƒ 36 3/4.

HENNEPOLIE op 6/w. ƒ 40 1/4, vlieg. ƒ 39.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks ƒ 93 à ƒ 98.

LIJNKOEKEN, per 104 st. ƒ 12 à ƒ 14 1/2.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA

VAN DEN 6 AUGUSTUS 1858.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van ƒ	9.00 tot ƒ	10.00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	0.00 »	7.00.
Het dito dito Rogge Oude	»	7.00 »	7.40.
Het dito dito Boekweit Oude	»	8 05 »	8,10.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	»	0,00 »	0,00.
Een dito pond Boter	»	0.98 »	1,00.
Zuigelingen (Aardappelen)	»	2,20 »	2,50.
Het 1000 Eiken Telhout		»	4.50
Het 1000 Boot Hout		»	2,75
De 100 Spaander		»	4,10.
De » Struiken		»	4,50
De 100 Mutsaard	van ƒ	3,50 tot »	4.00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. 2 1/2 pCt. 64 5/8, 11/16; 3 pCt. 77 7/8, 1/4; 4 pCt. 98 3/4, 13/16; Handelm. 137; Rusland 5 pCt. 106 3/8; 4 pCt. 1840 88 1/4, 3/4; Id bij Stieglitz 87 5/16, 1/2, 5/16; 5 pCt. 1854 98 7/8; Id. 1855 101 5/16, 3/8; Spanje 1 1/2 pCt. 27 11/16; 3 pCt. Buitenl. 44 3/16, 1/8; 3 pCt. Binnenl. 38 15/16, 3/8; Portugezen 3 pCt. te Londen 46 7/8, 15/16; Oostenr. Metall. 78 3/16, 1/8; Zilver Nat. 5 pCt. 76 9/16, 11/16; Zilver 1849—54 87 1/4, 3/8; 2 1/2 pCt. 38 11/16, 3/4.

Advertentien.

. Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan, den boedel van wijlen Mevrouw de Weduwe M. A. BEKKERS VAN MOERGESTEL, gewoond hebbende en overleden te *Breda*, gelieven daarbinnen 14 dagen opgave te doen ten Kantore van den Notaris JONCKHEER te *Ginneken*.

. Het BESTUUR der MUZIEK VEREENIGING *VLIJT EN VOLHARDING* verwittigt bij deze, dat uit haar midden eene Commissie is tot stand gebragt voor de oprigting eener ZANGSCHOOL, welke met 1°. September a. s. aanvang zal nemen, en verzoekt belanghebbenden zich voor dien tijd te vervoegen bij den Onderwijzer den Heer C. KOUWENBERGH, Veemarkt, Wijk D, N°. 184, waar alle inlichtingen te bekomen, en reglementen, tegen 10 Cents, verkrijgbaar zijn.

Het Bestuur voornoemd,

Chirurg. VERLEGH, *Voorzitter.*

Th. JANS, *Secretaris.*

. Voor een burger huishouden van één Heer wordt gevraagd: eene DIENSTMEID van de R. K. Godsdienst, tusschen de 30 en 40 jaren, in staat de geheele leiding daarvan op zich te nemen; vereischten zijn de kennis van lezen en schrijven en het bezitten van goede getuigschriften. Adres *franco*, onder de Lett. X, aan de Uitgevers dezer.

PASSAGE NAAR JAVA

wordt aangeboden met het Nederlandsch Campagne Barkschip **AUSTRALIE**, Kapt. D. B. JOCHEMS,

om vermoedelijk medio September van Amsterdam te vertrekken.

Deze uitmuntend voor Passagiers ingerigte bodem vaart een bekwamen Scheeps-Doctor en eene melkgevende Koe.

Adres ten Kantore der Heeren Reeders BLAAUW & C°., of de Cargadoors DE VRIES & C°. te *Amsterdam*.

. Mr. H. BODE, Notaris te *Princenhage*, zal, op *Maandag den 9 Augustus 1858*, ten Herberge van H. WILLEMSE op *Effen* onder *Princenhage*, des namiddags ten 4 uur,

VERKOOPEN:

Voor C. STRAKKE.

1°. *Koop.* Het HUIS, STAL, SCHUUR en TUIN, staande en gelegen onder *Rijsbergen*, aan het *Fort Oranje*, Sectie C, N°s. 755—780, groot 55 roeden, 90 el.

2°. *Koop.* Een perceel BOUWLAND, gelegen als voor, Sectie C, N°. 756 en 781, groot 70 roeden, 30 ellen.

3°. *Koop.* Een perceel BOUWLAND en HEIDE, gelegen als voor, Sectie C, N°. 830 en gedeelte van 778, groot 1 bunder, 4 roeden, 80 ellen.

4°. *Koop.* Een perceel BOUWLAND en WEIDE, gelegen als voor, Sectie C, N°s. 778, 831, 778, allen gedeeltens, te zamen groot 58 roeden, 20 ellen.

Voor de MAATSCHAPPIJ VAN WELSTAND.

1°. *Koop.* Een perceel HEIDE, gelegen als voor, Sectie C, N°. 789 gedeeltelijk, groot 1 bunder, 58 roeden.

2°. *Koop.* Een perceel HEIDE, gelegen als voor, gedeelte van Sectie C, N°. 789, groot 1 bunder, 39 roeden, 60 ellen.

3°. *Koop.* Een perceel BOUWLAND en HEIDE, gelegen als voor, Sectie C, gedeeltens van N°s. 791 en 792, groot 1 bunder, 8 roeden, 84 ellen.

4°. *Koop.* Een perceel BOUWLAND en HEIDE, gelegen als voor, Sectie C, gedeeltens van N°s. 791, 792 en N°. 790, groot 1 bunder, 5 roeden, 20 ellen.

VERKOOPING VAN GEZAAGD HOUT.

H. SLUIJTERS, zal op *Vrijdag den 13 Augustus* e. k., des voormiddags om 10 1/2 ure, op het *Kasteelplein* te *Breda*, publiek *VERKOOPEN*: p. m. 2000 v. DENNEN-, 3000 v. VUREN-, 2000 v. VLOT- en eene partij GREENEN DEELEN, benevens RIBBEN, LATTEN, enz.

Aldaar 2 uren te voren te zien.

PUBLIEKE VERKOOPING

van eenen ZINDELIJKEN INBOEDEL, ANTIEK PORSELEIN, RARITEITEN, enz., door den Notaris JONCKHEER, op *Woensdag den 18. Augustus 1858 en volgenden dag*, ten Sterfhuize van wijlen Vrouwe H. S. M. LIEFRINCK, Weduwe van den WelEdgeb. Heer M. A. BEKKERS VAN MOERGESTEL, op de Groote Markt te *Breda*, alles breeder bij Billetten omschreven. Nadere informatien ten Kantore van gemelden Notaris, alsmede bij den Vendumeester W. A. DE HAAN Ez. op de Veemarkt te *Breda*.

LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOTOLIE-ZEEP

reinigt de huid zonder stramming te veroorzaken; geeft haar zachtheid en lenigheid en beveiligt voor den invloed der weêrsveranderingen, als koude, hitte, wind, enz. Het gevoeligste en teederste vel zal er weldra de weldadige uitwerking van ondervinden, waarom wij ze bijzonder voor Dames en Kinderen aanbevelen. Het stuk kost 20 Cts.

D^R. HARTUNG'S KRUIDENPOMADE

versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen Potje is 75 Cents, in het VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts.

DE KINA-OLIE

van Dr. HARTUNG

werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij Kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den Baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap de Haren een schoonen glans te geven.

BRABANDER'S STIJFSELGLANS doet het ijzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt eenen mooijen glans. Een Zakje kost 13 Cents.

De nieuwe MINERALE LIJM is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een Fleschje kost 30 Cents.

HET PERSISCH INSECTENPOEDER.

Dit Zaad eener bloem uit het Ararat-Gebergte, doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de Honden, Koeijen, Vogels en andere dieren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met een blaaspijp inblazen. Wij verkoopen het in zakjes voor 30 Cents.

Amsterdam, Verkoophuis.
Breda, Wed^e. Wiercx Folla.
» J. C. Kannemans v. Dashorst.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.
» P. F. Appelboom, Apoth.
» C. H. Veraart.
Boxmeer, G. Muller.
Eindhoven, A. Beguin.
Helmond, A. H. Martin.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Leur, L. van den Berg.
Oosterhout, Gebr. Driessen.
Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Steenbergen, W. v. d. Kar.
Tilburg, C. H. Domhoff.
» A. van Wamel.
Tholen, P. J. Maas.
Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.